

LANDSKAPSSERIEN

UPPTÄCK SVERIGE
LANDSKAPET VÄSTERBOTTEN

FÖRORD TILL LÄRARHANDLEDNINGEN

TÄNKET BAKOM...

Vår ambition är att öka måluppfyllelsen för fler elever. Vi är övertygade om att mediet film tillsammans med studiematerialet stödjer fler inlärningsstilar och därmed ökar elevens möjlighet till bättre resultat. Studiematerialet till UPPTÄCK SVERIGE är kopplat till Lgr 11 för att möta läroplanens olika kunskapskrav, krav på arbetsätt och arbetsformer med material för både lärarledd och elevaktiv undervisning.

Syftet med det rikliga studiematerialet är att ge dig som lärare olika verktyg att använda i din undervisning om Sverige. Du ska kunna välja det material som passar din undervisning och dina elever. Du som lärare känner dina elever och vet bäst vad de behöver för att nå målen. Du kan välja att använda digitalt material till interaktiva skrivtavlor eller att skriva ut materialet på papper. En del material ingår i grundpaketet och annat material ingår i pluspaketet.

Grunden i studiematerialet är filmerna som används både som inspiration och kunskapskälla. Eleven ska kunna använda filmen, individuellt eller i grupp, och hitta fakta där likväl som i någon annan källa. För att underlätta faktasökandet och lättare kunna dra slutsatser så är alla landskapsfilmerna indelade i kapitel. Filmen finns i textad version som ytterligare stöd för eleven.

STUDIEMATERIALET...

FILMERNÄ är producerade enligt Lgr 11. De är indelade i kapitel såsom platser, historia, natur och näringar för att eleven lättare ska kunna ta till sig och jämföra fakta.

ARBETSBLADET (bilaga) används direkt i anslutning till filmvisningen. Den innehåller ord att förklara, något att fokusera på under filmen samt frågor att prata om efter filmen. Innehållet är kopplat direkt till filmen men också till Lgr 11.

JÄMFÖRELSETABELLEN används för att vägleda eleven att upptäcka likheter och skillnader mellan olika delar av vårt land och utifrån denna strukturerade fakta lära sig att dra slutsatser.

PLUSPAKETET...

DIGITALA RESURSER finns i tre separata delar i pluspaketet. KARTOR som kan visas och skrivas ut i olika lager, modell för TANKEKARTA samt en mall för ANTECKNINGAR i kapitel. Materialet används med fördel till interaktiva skrivtavlor men kan också skrivas ut på papper.

FRÅGORNÄ finns i TVÄ olika nivåer. Du som lärare väljer ut frågor som passar dina elever. Frågorna är kopplade till centralt innehåll i Lgr 11.

BASFRÅGOR möter läroplanens grundläggande kunskapskrav i Geografi för målgruppen.

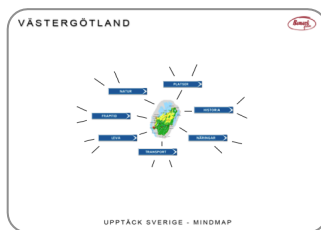
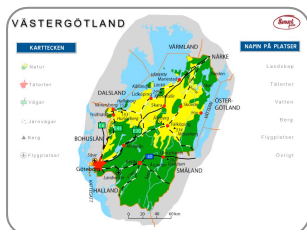
FÖRDJUPNINGSFRÅGOR kräver mer av eleven. Här är det meningen att eleven lär sig att använda olika källor för sitt kunskapande. Här finns också komplexa frågor så att eleven kan träna på att utveckla resonemang som krävs för läroplanens högre kunskapskrav.

KARTORNA (bilaga) finns som pdf. De visar naturtyper, tätorter, vatten, vägar, järnvägar och angränsande landskap.

Landskapet finns också som blindkarta. Det ingår 2 kartor i grundpaketet.

KREATIVA UPPDRAG är en idébank som ska stimulera eleven till att lära sig mer om Sverige genom att skapa. Här finns uppdrag där eleven skapar texter, bilder, digitala berättelser och filmer.

MÅLDOKUMENT

ÄMNE: SO, GEOGRAFI
MÅLGRUPP: FRÅN 9 ÅR

KURSPLAN LGR11

Syfte

“Undervisningen i ämnet geografi ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om geografiska förhållanden och utvecklar en geografisk referensram och ett rumsligt medvetande. Undervisningen ska ge eleverna kunskap om kartan och kännedom om viktiga namn, läges- och storleksrelationer så att de kan orientera sig och dra slutsatser om natur- och kulturlandskap och om människors levnadsvillkor.”

Innehåll i årskurs 1-3 samhällsorienterade ämnen

- Förutsättningar i naturen för befolkning och bebyggelse, till exempel mark, vatten och klimat.
- Hemortens historia. Vad närområdets platser, byggnader och vardagliga föremål kan berätta om barns, kvinnors och mäns levnadsvillkor under olika perioder.
- Religioner och platser för religionsutövning i närområdet.
- Yrken och verksamheter i närområdet.
- Rumsuppfattning med hjälp av mentala kartor och fysiska kartor.
- Storleksrelationer och väderstreck samt rumsliga begrepp, till exempel plats, läge och gräns.
- Hur forntiden kan iakttas i vår tid genom spår i naturen och i språkliga uttryck.
-

Innehåll i årskurs 4-6 geografi

- De svenska, nordiska och övriga europeiska natur- och kulturlandskapen. Processen bakom samt deras utmärkande drag och utbredning.
- Jordens naturresurser, till exempel vatten, odlingsmark, skogar och fossila bränslen...
- Fördelningen av Sveriges, Nordens och övriga Europas befolkning samt orsaker till fördelningen och konsekvenser av denna.
- Namn och läge på Sveriges landskap samt orter, berg, hav och vatten i Sverige...
- Kartan och dess uppbyggnad med färger, symboler och skala.
- Centrala ord och begrepp som behövs för att kunna läsa, skriva och samtala om geografi.
- Hur val och prioriteringar i vardagen kan påverka miljön och bidra till en hållbar utveckling.
-

Innehåll i årskurs 4-6 historia

- Exempel på hur forntiden, medeltiden, 1500-talet, 1600-talet och 1700-talet kan avläsas i våra dagar genom traditioner, namn, språkliga uttryck, byggnader, städer och gränser.

Innehåll i årskurs 4-6 svenska

- Språkbruk i Sverige och i Norden. Några varianter av regionala skillnader i talad svenska.

BASFRÅGOR - FILMSERIEN UPPTÄCK SVERIGE

INLEDNING

Vilka landskap angränsar landskapet till?

I vilken del av Sverige ligger landskapet?

Hur stort är landskapet?

Vad är typiskt för landskapet?

Vilket län tillhör landskapet?

Vilka tre landsdelar finns i Sverige?

Hur många landskap finns det i Sverige?

NATUR

Vilken är landskapets landskapsblomma?

Vilket är landskapets landskapsdjur?

Vilka naturtyper finns i landskapet?

Vilka är landskapets stora naturresurser?

Vilka spår från istiden finns i landskapet?

Vilka vilda djur är vanliga i landskapet?

Hur stor är landskapets årsnederbörd?

Vilken är landskapets årstemperatur?

Vilken vegetation är vanlig i landskapet?

Hur har människan förändrat
naturlandskapet?

Beskriv landskapets klimat på sommaren
och på vintern.

BASFRÅGOR - FILMSERIEN UPPTÄCK SVERIGE

PLATSER

Vilka stora tätorter har landskapet?

Vilken är den största tätorten?

Vilka berg och höjder finns i landskapet?

Vilka stora vattendrag rinner genom landskapet?

Vilken sjö är störst?

Vilka tätorter är viktiga i landskapet? Varför?

Berätta om någon sevärdhet i landskapet.

HISTORIA

Vilka historiska fynd har upptäckts i landskapet?

Vilka historiska personer från landskapet är viktiga? Varför?

Vilka historiska händelser i landskapet känner du till?

Under vilka historiska tidsåldrar skedde viktiga händelser för landskapet?

Berätta något om en historisk byggnad och varför den är viktig.

BASFRÅGOR - FILMSERIEN UPPTÄCK SVERIGE

NÄRINGAR

Vilka produkter tillverkas i landskapet?

Hur används naturresurserna i tillverkningen?

Vilka näringar är stora i landskapet?

Vad exporteras från landskapet?

Vilka näringar använder sig av
högteknologi*?

(*avancerad, komplicerad och ny teknik)

Vilka exempel finns på entreprenörskap?

Vilka arbeten är vanliga i landskapet?

Vilka näringar är stora i Sverige?

Ge exempel på hur näringar i landskapet
satsar på miljön?

TRANSPORT

Vilka vägar är de största i landskapet?

Vart går de största järnvägarna?

Vilka vattenvägar finns?

Ge exempel på vad som transporteras
genom landskapet.

Vilka kommunikationssätt är vanliga i
landskapet och i Sverige?

BASFRÅGOR - FILMSERIEN UPPTÄCK SVERIGE

LEVA

Vad är typiskt för dialekterna i landskapet?

Var i landskapet bor de flesta människorna?

Varför är vissa områden tätbefolkade?

Varför är en del områden glest befolkade?

Ge exempel på några religiösa byggnader som finns i landskapet.

Hur stor del av invånarna i landskapet har utländsk bakgrund?

Vad kan man göra här som är typiskt för landskapet?

FRAMTID

Vilka framtidssatsningar görs i landskapet eller i länet som landskapet tillhör?

Vilka satsningar görs för en bättre miljö?

FÖRDJUPNINGSFRÅGOR - FILMSERIEN UPPTÄCK SVERIGE

INLEDNING

Varför delas Sverige in i landskap?

Varför delas Sverige in i 3 landsdelar?

Varför delas Sverige in i län?

Vad innebär landskapets läge för människorna som bor där?

Jämför landskapets storlek med några andra landskap av Sverige.

NATUR

Vilka naturresurser är viktigast för landskapet?

Vilka naturresurser är viktigast för Sverige?

Vilken vegetation är typisk i Sverige?

Varför finns det olika naturtyper i Sverige?

Är landskapets årsnederbörd och årstemperatur större eller mindre än Sveriges?

Vad påverkar landskapets klimat?

Vad påverkar Sveriges klimat?

Vilken klimattyp har vi i Sverige?

Varför finns det olika årstider?

Jämför landskapets natur med några andra landskap i andra delar av Sverige. Vilka likheter och skillnader upptäcker du?

FÖRDJUPNINGSFRÅGOR - FILMSERIEN UPPTÄCK SVERIGE

PLATSER

Varför har några landskap många tätorter?

Vilken/vilka tätorter är viktiga för landskapet?
Varför?

Är landsbygden eller tätorterna viktigast för landskapet? Varför?

Hur används landskapets vatten såsom sjöar, älvar och hav?

Jämför ett par av landskapets tätorter med några andra tätorter i Sverige. Vilka likheter och skillnader finns?

HISTORIA

Vilka historiska fynd, byggnader och personer är viktiga för landskapet och Sverige? Varför?

Vilka historiska händelser i landskapet har förändrat Sverige? Hur?

Vilka historiska tidsperioder har varit viktigast för landskapet? Varför?

Jämför landskapets historia med några andra landskap. Vilka likheter och skillnader ser du?

Hur har ekonomin i Sverige förändrats de senaste hundra åren?

FÖRDJUPNINGSPRÅGOR - FILMSERIEN UPPTÄCK SVERIGE

NÄRINGAR

Hur kommer det sig att vissa näringar är vanliga i landskapet?

Vilket samband ser du mellan landskapets klimat och landskapets näringar?

Inom vilken näring arbetar flest människor?

Varför finns det många arbeten i vissa områden i Sverige och så få i andra?

Vilket exempel på entreprenörskap* är viktigast för landskapet tror du?
(*någon som startar, driver och utvecklar näringsverksamhet)

Jämför landskapets näringar med andra landskap. Vilka likheter och skillnader ser du?

Hur har Sveriges ekonomi ändrats de senaste hundra åren? Vad beror det på?

Varför kan man säga att Sverige är ett rikt land idag?

TRANSPORT

Vilka transportsätt i landskapet är miljövänliga?

Jämför landskapets transporter med andra landskap. Vilka likheter och skillnader ser du?

Vilka transporter och kommunikationssätt är vanligast i Sverige idag? Varför?

FÖRDJUPNINGSPRÅG - FILMSERIEN UPPTÄCK SVERIGE

LEVA

Varför är vissa områden i landskapen mer tätbefolkade än andra?

Jämför landskapets befolkningstäthet med några andra landskap i Sverige.

Varför är befolkningstätheten så olika mellan vissa landskap i Sverige?

Varför är några områden i Sverige mer mångkulturella än andra tror du?

Varför är Sverige mycket mer mångkulturellt nu än för hundra år sedan, tror du?

Hur har Sverige förändrats de senaste hundra åren när det gäller hur man bor och arbetar?

Jämför landskapets levnadsvillkor med andra landskap. Vilka likheter och skillnader ser du?

FRAMTID

Hur kommer landskapet att förändras de närmsta åren, tror du?

Jämför landskapets framtidssatsningar med andra landskap. Vilka likheter och skillnader ser du?

Hur ser framtiden ut för Sverige?

ANTECKNINGAR - FILMSERIEN UPPTÄCK SVERIGE

INLEDNING

NATUR

PLATSER

HISTORIA

ANTECKNINGAR - FILMSERIEN UPPTÄCK SVERIGE

NÄRINGAR

TRANSPORT

LEVA

FRAMTID

JÄMFÖRELSETABELL – FILMSERIEN UPPTÄCK SVERIGE

LANDSKAPSSERIEN 	LANDSKAP	LANDSKAP	LANDSKAP	LANDSKAP	LANDSKAP
STORLEK					
INVÅNARANTAL					
BEFOLKNINGSTÄTHET					
LÄGE I SVERIGE					
LANDSKAPSDJUR					
LANDSKAPSVÄXT					
STÖRSTA TÄTORT					
HÖGSTA HÖJD					
STÖRST VATTENDRAG					
ÅRSNEDERBÖRD					
ÅRSTEMPERATUR					
VANLIGAST NATURTYP					
STÖRST NATURRESURS					
STÖRRE NÄRING					
ENTREPRENÖRSKAP					
STÖRSTA VÄG					
HISTORISKT FYND					
HISTORISK BYGGNAD					
HISTORISK PERSON					
HISTORISK HÄNDELSE					
SEVÄRDHET					
UNIKT ATT GÖRA					
FRAMTIDSSATSNING					

KREATIVA UPPDRAG - FILMSERIEN UPPTÄCK SVERIGE

1. Välj själv om du vill vara en kändis, en vanlig person eller kanske ett djur. Du bor i landskapet som berättar ett minne. Gör en digital berättelse med digitala bilder och din berättarröst.

2. Hur har landskapet har förändrats under 100 år? Sök fram gamla bilder på Internet och jämför olika delar såsom natur, näringar, platser och levnadsvillkor.

3. Välj ut en plats i närområdet. Det ska komma fram i reportaget varför platsen är speciell. Något har hänt här. En kompis är reporter och du filmar med exempelvis en digital kamera eller mobilen.

4. Du jobbar på en tidning och har fått uppdraget att göra en artikel om en miljöstatsning i landskapet.

5. Ta reda på mer om landskapsdjuret och gör en liten plansch med texter du skrivit och bilder du ritat.

6. Gör ett kartkonstverk om landskapet med typiska landmärken! Måla kartan för hand och använd färger som du tycker passar in.

7. Ta reda på mer om landskapsväxten och gör en liten plansch med texter du skrivit och bilder du ritat.

8. Du jobbar på turistbyrå och ska göra en turistbroschyr som ska locka turister. Du får 1 A4-papper. Använd bägge sidorna och vik det 3-delat.

9. Hur tror du landskapet ser ut om 25 år? Välj ut något i landskapet, rita och berätta.

10. Cykla i landskapet i 10 dagar. Varje dag cyklar du 50 kilometer. Rita ut resan på en blindkarta och skriv några meningar om varje dag som en resedagbok.

11. Gör ett eget landskapskryss. Börja med landskapsnamnet lodrätt.

12. Du är hemma och ska ta dig till landskapets största tätort. Berätta hur du gör för att komma dit och vad det kostar att åka. Hur långt är det i mil? Hur många kilometer blir det?

13. Gör ett quiz, en frågesport, till dina klasskompisar. Svaren ska kunna hittas i landskapsfilmerna.

14. Välj ut 5 ställen du skulle vilja åka till i landskapet. Ta reda på mer om de 5 platserna. Hitta en bild till varje plats och skriv några rader om vad du skulle vilja göra när du kom dit.

VANLIGA GEOGRAFISKA ORD

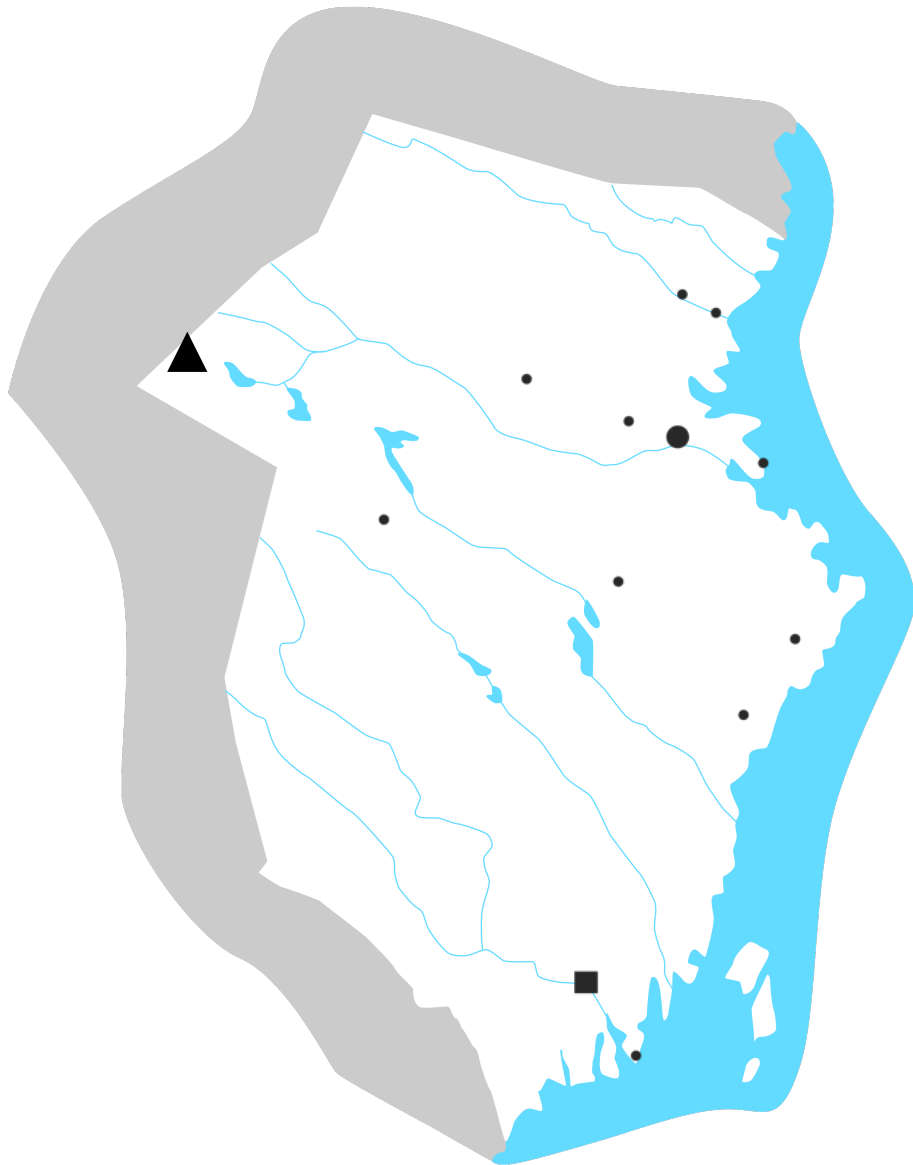
avverka	hugga ner träd	innanhav	hav som hänger ihop med andra hav
barrskog	skog med barrträd; granar eller tallar	invånare	person som bor i ett visst område, t.ex. i en stad
befolkning	alla människor i ett område, t.ex. i ett landskap	istid	period en stor inlandsis täckte marken
bergart	vilken sorts berg det är	jord	finfördelad massa av lerkorn, småsten och sand
berggrund	det fasta lagret av sten under jordlagret	jordbruk	att sköta jorden till att odla växter
blandskog	skog med både barrträd och lövträd	klimat	vädret under lång tid med nederbörd och temperatur
bruksskog	skog som planteras, sköts om och senare avverkas	klint	brant bergvägg
exportera	sälja varor till andra länder	klippor	höga, branta bergshällar
fjäll	högt berg över gränsen där träd inte längre kan växa	kvadratkilometer	ett område med längden 1000 m och bredden 1000 m.
folktäthet	hur många som bor på en viss yta	kollektivtrafik	ett sätt att resa för flera människor samtidigt i t.ex. buss, tunnelbana, spårvagn eller tåg
gruva	plats under jord eller inne i berg där man bryter malm	kommun	Sverige är indelad i 290 delar som kallas kommuner som har ansvar för t.ex. skolor. Varje kommun brukar ha flera tätorter
halvö	område som går ut i hav eller sjö	kulturlandskap	natur som använts och förändrats av oss människor
horst	berg som trycks upp mellan två sprickor i berggrunden	kust	område där land möter hav
huvudstad	staden där landet styrs ifrån	landskap	område med viss natur
högländ	områden som ligger högre än 200 meter över havsytan	landskap	historiskt namn på ett område i Sverige som var som egna länder förr
höjdkurva	linje på kartan som anger höjd över havet	län	område med flera kommuner, länsstyrelsen genomför riksdagens beslut i området
industri	ställe där man tillverkar saker av råvaror och naturresurser	malm	bergart som innehåller metaller
inlandsis	en stor is som täcker mer än 50000 kvadratmeter	metaller	material som finns i berget och som har glansig yta

VANLIGA GEOGRAFISKA ORD

morän	jordart med sten, grus och lera	stålverk	industri där stål tillverkas av järnmalm
myr	fuktig torvmark	sund	smalt vatten mellan två landområden
naturkraft	exempelvis vind, vågor och värme	säd	gräsväxter som används till foder och mat t.ex. vete och havre
naturlandskap	natur som människor inte ändrar	temperatur	hur varmt eller kallt det är
naturreservat	ett skyddat område där djur och växter inte får störas av människor	timmer	stammen från ett fullvuxet träd
naturresurs	något som finns i naturen som vi människor kan använda som t.ex. skog och vatten	trädgräns	den högsta höjd ett träd kan växa på
naturtyp	hur landskapet ser ut i ett område	tätort	ett samhälle med minst 200 personer
nederbörd	regn, snö och hagel	udde	liten halvö
näringsliv	industri och olika handel	urskog	orörd skog
näringsrik jord	innehåller ämnen som växter behöver	vattendrag	rinnande vatten i naturen såsom åar och älvar
odla	så eller plantera växter och skörda	vik	öppet vatten som går in i land med spetsig form
odlingsmark	mark man odlar på	virke	bräddor och andra trävaror
plantera	sätta växter i jorden	våtmark	mark som för det mesta är fuktig eller blöt
platå	ett platt område som ligger högt	väder	vind, temperatur, sol och nederbörd under kort tid
platåberg	berg med platt område på toppen	väderstreck	riktning på karta eller i verkligheten
rullstensås	lång höjd av sten, grus och sand	yta	område som kan mätas i längd och bredd
råvara	något från naturen som man tillverkar saker av	å	mindre vattendrag
skärgård	många öar utanför en kust	åker	område man odlar växter på
skörda	plocka eller skära av nyttoväxter som t.ex. frukter eller spannmål	årstider	vinter, vår, sommar och höst
slätt	platt, öppet område som ligger lågt	ås	ett lågt och avlångt berg
spannmål	sådesväxter som t.ex. vete och havre	återanvända	använda saker fler gånger
stad	större tätort	återvinna	använda redan använt material i nya varor
stål	hård metall som tillverkas av järn	älv	större vattendrag

UPPTÄCK SVERIGE – LANDSKAPET VÄSTERBOTTEN

TÄTORTER

VATTEN

BERG/HÖJDER

ÖVRIGT

.....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....

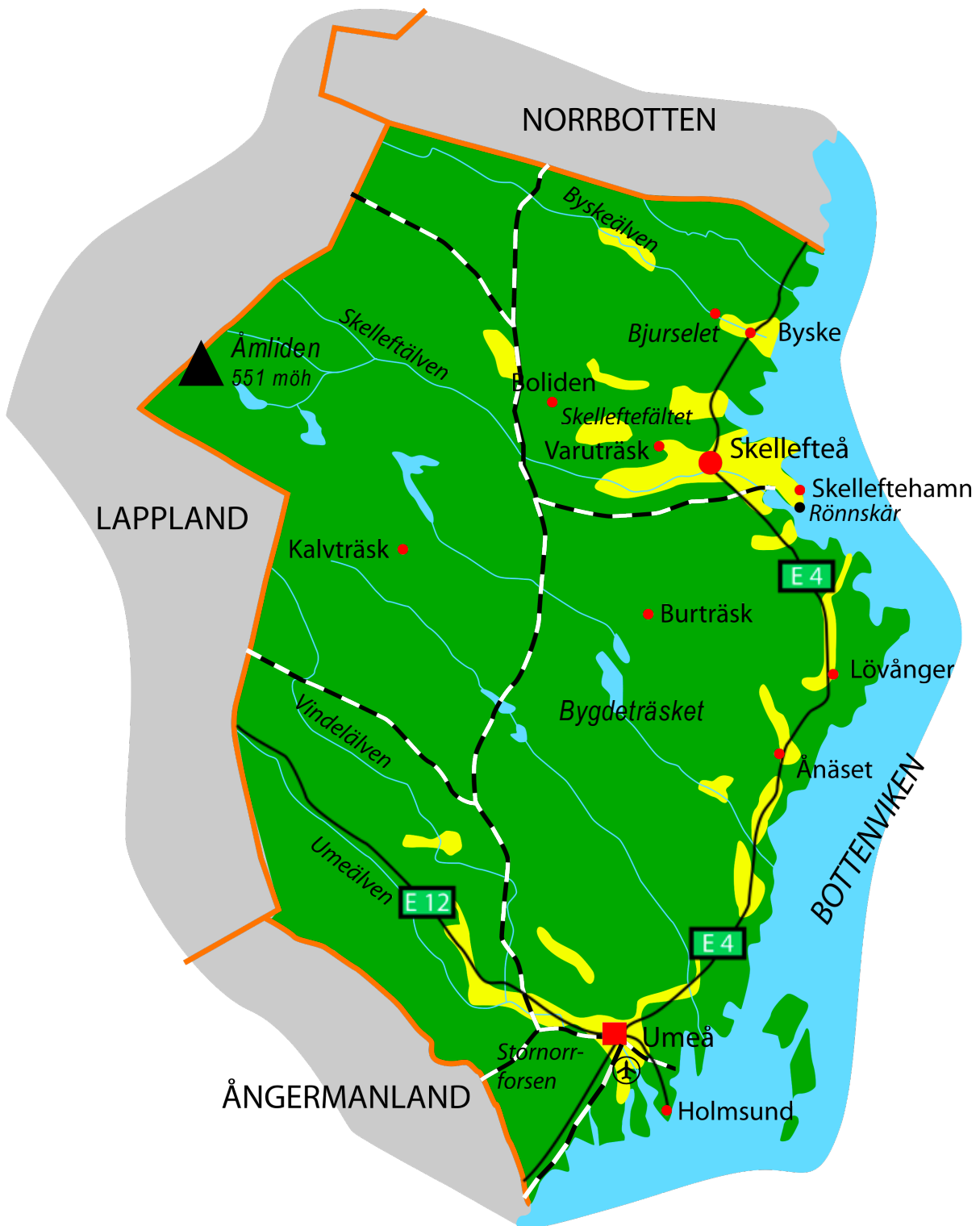
.....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....

.....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....

.....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....

Resurs till landskapsserien UPPTÄCK SVERIGE

UPPTÄCK SVERIGE – LANDSKAPET VÄSTERBOTTEN

Resurs till landskapsserien UPPTÄCK SVERIGE

LÄRARHANDLEDNING TILL LANDSKAPSSERIEN UPPTÄCK SVERIGE

LANDSKAPET VÄSTERBOTTEN

ÄMNE: SO, GEOGRAFI

MÅLGRUPP: FRÅN 9 ÅR

Ord att förklara före filmvisningen

Skär och grund / senaste istiden / jordskorpa / bräckt vatten
vadarfågel / myrar / minoritetfolk / kicken / fostra / förebygga
forskare / IT / projektledare / spelutvecklare / läsplattor
vattenkraftverk / elektricitet / turbin / generator / ström / leverera
laxtrappa / fisken leker / fortplanta / biflod / fors / naturskyddad
outbyggd älv / maln / guldfiber / mineraler / gruvbölj / koppar
zink / bly / smältverk / metaller / elektroniskrot / industristad
ansluter / slambana / råvara / förnyelsebart / hembygd

Att tänka på under filmvisningen

Vad är unikt för landskapet?

Att fundera på efter filmvisningen

NATUR

Västerbottens landyta blir bara större och större. Varför?

Berätta vad du vet om Västerbottens älvar?

Berätta vad du vet om Närkes landskapsdjur Storspoven?

PLATSER

Vilka stora älvar finns i Västerbotten?

Berätta vad du vet om staden Umeå.

Berätta vad du vet om staden Skellefteå?

Berätta vad du vet om Bottniska viken.

HISTORIA

Vad var det för något intressant en bonde hittade på sin mark och vad kunde det fyndet berätta för oss?

Vad känner du till om samernas historia?

Varför kallas Umeå "Björkarnas stad"?

NÄRINGAR

Vilka näringar i Västerbotten visar filmen?

Hur kommer det sig att vissa näringar är vanliga i Västerbotten?

Hur används naturresurserna i Västerbottens industr?

Vilka varor inom industrin exporteras, tror du?

TRANSPORT

Ge exempel på olika transportmedel i filmen?

Vad heter de stora vägarna som går genom landskapet?

LEVA

Varför bor det så många människor längs kusten i Västerbotten och färre i inlandet?

Vad kan man arbeta med i Västerbotten?

I motsats till många andra små orter i Västerbotten är inflyttringen av människor till Bastuträsk större än utflyttringen. Vad beror det på?

FRAMTID

Hur satsar man på hållbar utveckling i Västerbotten?